

نام و نام خانوادگی:

به نام خدا
مدرسه آیت الله خامنه ای

سال آموزشی:

کد دانش آموزی:

استان مازندران

سال: سالمه:

نام دبیر: فرهاد پرچ آزمون: علوم و فنون ادبی ۲ پرسش نامه آموزگاه: علوم انسانی نیمسال: نخست شماره: ۳ مدت: ۶۰ دقیقه

الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)

شماره

ردیف

۰/۵

۱

درستی یا نادرستی عبارت های زیر را با «د»، «ن» مشخص کنید.
الف) جامی معروف ترین شاعر قرن هشتم، کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان سعدی نوشت.
ب) سلمان ساوجی در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته است.

۰/۷۵

۲

جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.
الف) سبک عراقی به مدت سال، سبک غالب متون ادب فارسی بود.
ب) ابن یمین قدرت شاعری خود را در قالب شعری آشکار کرده است.
پ) شاعری است که غزل های او بر حافظ تأثیر گذار بوده است .

۰/۵

۳

تاریخ گزیده درباره چیست؟ (ذکر یک دلیل کافی است.) این کتاب از آن کیست؟

۰/۲۵

۴

دلایل نام گذاری سبک عراقی به این نام چه بود؟ (ذکر یک دلیل کافی است.)

ب) سبک شناسی (۲ نمره)

۰/۲۵

۵

مهمترین ویژگی زبانی سبک عراقی کدام گزینه است؟
الف) به کار گیری نشانه «مر» در کنار مفعول ب) جایگزین شدن حرف «در» به جای اندر
پ) در هم آمیختگی مختصات کهنه و نو ت) به کار گیری لغات عربی به جای لغات فارسی

۰/۷۵

۶

با توجه به مقایسه ویژگی های فکری سبک خراسانی و عراقی جدول زیر را کامل کنید.

ردیف	سبک خراسانی	سبک عراقی
الف		ستایش عشق
ب	رواج روحیه و پهلوانی و حماسی	
پ		باور به قضا و قدر

۰/۵

۷

علت رواج تاریخ نویسی در دوره مغول چه بود؟

۰/۵

۸

کوتاه پاسخ دهید:
الف) نام قدیمی ترین کتاب تاریخ نوشته شده درباره تیمور:
ب) ملا حسین واعظ کاشفی کتاب کلیله و دمنه را به زبان ساده بازنویسی کرد و نام آن را گذاشت.

ج) موسیقی شعر (۶ نمره)

۹	وزن واژه کدام یک از موارد زیر <u>نادرست</u> است؟ درست آن را بنویسید. (الف) نمی خواهم: فاعلاتن (ب) بی هنران: مفتعلن (پ) خمیدن: فعولن (ت) فرخندگی: مستفعلن	۱																																																						
۱۰	یک مصراع از بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن آنها را بنویسید. تا به گریبان نرسد دست مرگ / دست ز دامن نکنیم رها	۲																																																						
<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>پایه آوایی</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>وزن</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>نشانه هجایی ۱</td></tr></table>																				پایه آوایی																		وزن																		نشانه هجایی ۱
																	پایه آوایی																																							
																	وزن																																							
																	نشانه هجایی ۱																																							
۱۱	نام رکن های معادل هجاهای زیر را بنویسید. (الف) « U – – » (ب) « U – – – »	۱																																																						
۱۲	با خوانش درست ابیات، مرز پایه های آوایی یا ارکان آن را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید: آن یکی خر داشت و پالانش نبود / یافت پالان گرگ خر را در ربود	۱																																																						
<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>																																																								
۱۳	بیت « که گوید برو دست رستم ببند / نبندد مرا دست چرخ بلند » از بار تکرار وزن ساخته شده است.	۰/۵																																																						
۱۴	مشخص کنید مصراع نخست بیت زیر، سه پایه ای است یا چهار پایه ای؟ مگذار مطرب را دمی کز چنگ بنهد چنگ را / در آبگون ساغر فکن آن آب آتش رنگ را	۰/۵																																																						
د) زیبایی شناسی (۶ نمره)																																																								
۱۵	در مثال های زیر، مشبه به را مشخص نمایید و بنویسید نوع تشبیه گسترده است یا فشرده؟ (الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی / گوش کشیده است، از آن گوش به من نمی کند (ب) ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد. (پ) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی	۱/۵																																																						
۱۶	جمله «زمستان فرا رسید» را با کمک آرایه تشبیه به جمله ای ادبی تبدیل کنید.	۰/۵																																																						
۱۷	در عبارت زیر «مشبه» و «مشبه به» و «ادات تشبیه» را مشخص کنید. «در پیش جمال او دم طاووس به پر زاغ مانستی»	۰/۷۵																																																						
۱۸	نام پایه تشبیه مشخص شده را بنویسید. (الف) هرگز کسی نداد بدین سان نشان برف / <u>گوی</u> که لقمه ای است زمین در دهان برف (ب) آتش <u>خشم</u> ، اول در خداوند خشم افتد پس آنگه به خصم رسد یا نرسد.	۰/۵																																																						
۱۹	در کدام یک از مصراع های زیر واژه «جهان» معنای «مجازی» و در کدام یک معنای «حقیقی» دارد؟ (الف) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر / غم آمد جهان را از آن کار بهر (ب) «چو دریای خون شد همه دشت و راغ / جهان چون شب و تیغها چون چراغ»	۰/۵																																																						

۱/۵	<p>در نمونه های زیر قرینه مجاز را شناسایی کنید؛ سپس مفهوم مجازی واژه های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>(الف) از من غمزده دل می طلبد غمزه دوست / دوستان دلبر ما <u>نرگس</u> گویا دارد</p> <p>(ب) برآشفته <u>ایران</u> و برخاست گرد / همی هر کسی کرد ساز نبرد.</p> <p>(پ) حالا <u>کلاس</u> سخت در خنده فرو رفته بود.</p>	۲۰
۰/۷۵	<p>معنای مجازی واژه های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>(الف) به یاد روی شیرین <u>بیت</u> می گفت / چو آتش تیشه می زد، کوه می سفت</p> <p>(ب) <u>سر</u> آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی</p> <p>(پ) درخت تو گر بار دانش بگیرد / به زیرآوری <u>چرخ</u> نیلوفری را</p>	۲۱
(هـ) نقد و تحلیل شعر و نثر (۴ نمره)		
۲	<p>اشعار زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم / دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم</p> <p>دیده سیر است مرا، جان دلیر است مرا / زهره شیر است مرا، زهره تابنده شدم</p> <p>گفت که شیخی و سری، پیشرو و راهبری / شیخ نی ام، پیش نی ام، امر تو را بنده شدم</p> <p>گفت که با بال و پری، من پر و بالندهم / در هوس بال و پرش بی پر و پرکننده شدم</p> <p>(الف) سه مورد از ویژگیهای زبانی ابیات بالا را بنویسید؟</p> <p>(ب) ویژگی فکری حاکم بر شعر چیست؟</p> <p>(ج) سه ویژگی ادبی شعر را بنویسید .</p>	۲۲
۱	<p>یک مورد از ویژگیهای فکری و یک مورد از ویژگیهای ادبی بیت زیر را بنویسید.</p> <p>« خام را جز آتش هجر و فراق / کی پزد کی وا رهند از نفاق؟ »</p>	۲۳
۱	<p>متن زیر را از نظر زیبایی شناسی بررسی کنید. (چهار آرایه غیر تکراری)</p> <p>« پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد. » (مرصاد العباد)</p>	۲۴
۲۰	جمع نمرات	تنت به ناز طبیبان نیازمند میاد.